A°. 1858. N°. 292.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 10 DECEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 8 december.

Het Hof is gisteren van Windsor naar Osborne vertrokken.

— De reeds vermelde toespraak van den heer *Gladstone* aan den Senaat der Iönische eilanden luidt woordelijk dus:

„ Hooggeboren Heer en zeer edele Heeren!

„ Gij hebt de woorden der Souvereine, beschermster der Vereenigde Staten van de Iönische eilanden, vernomen. Het voorgelezen bevelschrift ontwikkelt de aanspraken welke ik op uwe onderscheiding en uwen bijstand en op die der overige Iöniers, in de uitvoering mijner zending heb. Gij zult opmerken dat mijn mandaat alle bemoeijing met de uitoefening van het gezag der gevestigde autoriteiten uitsluit, het zij dat gezag in uwe handen, in die van den Lord Oppercommissaris, of in die van andere ambtenaren berust, en terwijl dat mandaat mij, als onderdaan en dienaar van H. M., het vervullen van eene bepaalde zending oplegt, legt het den Iöniers geenerlei verpligting op en geeft mij alleen het regt om een beroep op uwe vrije en vrijwillige medewerking tot vervulling mijner functien te doen.

„ Het bevelschrift van H. M. wijst niet alleen den mij opgedragen titel aan, maar ook de uitgestrektheid en het doel mijner zending. H. M. de Koningin, steeds belang stellende in het welzijn der bevolkingen die zij bestuurt of beschermt, verlangt levendig dat de bewoners en onderdanen van den Iönischen Staat, in den meest uitgestrekten zin, overeenkomstig met den geest des tijds en de omstandigheden, al de voordeelen zullen genieten welke het verdrag van Parijs van november 1815 in hun belang beoogde. Wetende dat zich van tijd tot tijd, tot op heden toe, hinderpalen tegen de werking der door dat verdrag ingevoerde instellingen hebben opgedaan, heeft zij zich voorgenomen, door tusschenkomst van een orgaan dat niet in het staatkundig verledene van Iönie is betrokken geweest, inlichtingen te verkrijgen wegens de oorzaken dier hinderpalen en de beste middelen om die weg te nemen.

„ Eenerzijds rust het Engelsch protectoraat over die eilanden, andererzijds het bestaan van den Iönischen Staat en zijn regt op een grondwettig Gouvernement, op het verdrag van Parijs gegrond, op meer vaste grondslagen dan den wil van een enkelen Staat, hetzij een souvereine of een ondergeschikte. Zij maken een deel der Europesche wet uit. Zij kunnen door geen minder gezag dan dat waaraan zij hunnen oorsprong ontleenen geschonden of gewijzigd worden. De Vergadering zal dus gemakkelijk beseffen, zoowel uit de bewoordingen van het bevelschrift dat mij benoemd heeft, als uit de beweegredenen die de mijn mandaat verklaren, dat mijne zending niet ten doel heeft in iets van de betrekkingen af te wijken, in welke Engeland en de eilanden wederkeerig met medewerking van zoo vele groote Staten geplaatst zijn. De vrijheden, door het verdrag van Parijs en de Iönische wetten gewaarborgd, zijn in de oogen van H. M. heilig. Van den anderen kant is het doel der Koningin met mij herwaarts te zenden niet dat ik mij met het Engelsch protectoraat bezig houde, maar dat ik onderzoeke op welke wijze Engeland het eervolst en op de ruimste schaal de verpligtingen kan vervullen welke het, meer in een Europeesch en Iönisch dan in een Engelsch belang, heeft op zich genomen.

„ Het is dus om deze redenen dat ik u ernstig uitnoodig, u, het voornaamste uitvoerend gezag in den Staat, en alle overige personen welke belang bij de Regering, de instellingen of het welzijn der bevolking van dit Land hebben, mij vrijwillig bij te staan met alle inlichtingen en raadgevingen wegens den toestand dezer eilanden en hunne wetten, welke op het gedrag der beschermende Mogendheid van invloed kunnen zijn. Want het is alleen met dezen krachtigen bijstand dat ik hopen kan de vurige wenschen zich te kunnen zien verwezenlijken welke ik de eer gehad heb de Koningin voor de welvaart dezer eilanden te hooren uiten.

„ Het heeft den Almagtige behaagd het Volk van Iönie met buitengewone gaven te beschenken en het, in vroegere tijden, ook met een aantal tegenspoeden te bezoeken. Moge Hij nu, in een tijdperk van vrede en hoop, dat Volk meer en meer de weldaden van het beschaafd en Christelijk leven gelieven te verleenen; mogen uwe medeburgers in de bestaande instellingen, wijselijk ontwikkeld, eene stelling vinden, hunne geestkracht en hunne aloude en roemrijke overleveringen waardig; moge, eindelijk, hun geluk bestendig gewaarborgd zijn door de dubbele vereeniging der vrijheid en der openbare orde, der wetenschap en van het Christelijk geloof."

De voorzitter van den Senaat heeft hierop dus geantwoord: „ Excellentie! Ik verzoek u, door mijne tusschenkomst de dankbetuigingen van den Senaat te willen aannemen, voor de woorden welke gij hem de eer hebt aangedaan tot hem te rigten. Indien het doel der zending van Uwe Excellentie de aandacht van den Senaat niet reeds had bezig gehouden, dan zou ik Uwe Excellentie verzocht hebben een dag te bepalen om het antwoord der Vergadering te ontvangen; maar naardien de zaak hem vooraf, door de tusschenkomst van den Lord oppercommissaris sir *J. Young*, is medegedeeld, acht ik mij geregtigd te verklaren dat de Senaat uwe zending leert waarderen uit de waardige bewoordingen in welke zij door Uwe Excellentie ontwikkeld is, en hoe bij van een diep gevoel van dankbaarheid jegens de zeer genadige Souvereine, beschermster dezer eilanden, doordrongen is, voor het nieuw bewijs dat zij ons geeft van hare bestendige zorg voor het geluk en welzijn van het onder hare bescherming gesteld Volk.

„ Van de gevoelens van den Senaat overtuigd, kan ik Uwe Excellentie de verzekering geven dat de Vergadering, in het belang der vervulling uwer hooge zending, bereid zal zijn u alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen, en u al dien bijstand te verleenen welke u in den loop uwer onderzoekingen noodig kan zijn, opdat gij het doel uwer zending moogt kunnen bereiken. — Ik zeg u, in naam van den Senaat, dank voor de welwillende wenschen die gij in het belang onzer medeburgers uit, en ik durf de hoop uiten dat de in uwe schoone redevoering vervatte uitdrukkingen tot geruststelling van de gemoederen der Iöniers zullen bijdragen, hetwelk de onmisbare voorwaarde is der verwezenlijking van hunne toenemende welvaart, onder het toezigt der hooge bescherming welke hun tot schild verstrekt."

— Het protest, door tien vertegenwoordigers van Corfu, den minister *E. Lytton Bulwer* ter zake der beweringen van sir *J. Young* toegezonden, is woordelijk van dezen inhoud:

„ Een gevoel van diepe smart en misnoegen is hier te Lande verwekt, door het openbaar maken der brieven van den Lord Oppercommissaris van 10 junij 1857 en 14 julij 1858, die de verfoeijelijke stelling trachten te staven dat de bewoners der eilanden Corcyra (Corfu) en Paxo bij Groot-Brittanje wenschen ingelijfd te worden, welke redenering steunt op een memorandum van den Procureur Generaal, die door den Lord Oppercommissaris wordt aangemerkt volmaakt goed ten opzigte der gevoelens zijner medeburgers op Corcyra ingelicht te zijn.

„ De ondergeteekenden, vertegenwoordigers van Corfu, tolken der wenschen en begeerten van hun Land en getuigen der door die stukken ontstane algemeene verbittering, vervullen een heiligen pligt door een plegtig wederspreken van verklaringen, welke op bedriegelijke wijze hunne medeburgers zoodanige gevoelens toedichten, en tegen al die geheime pogingen protesterende, verheffen zij op nieuw hunne stem, zoo als zij dit in de vergadering van 2 julij 1857 deden, door andermaal te verklaren dat de eenige wensch en de eenige begeerte der bewoners van Corfu geweest is en altijd blijft met het vrije Griekenland vereenigd te worden. — Corfu, den 13/25 november 1858." (Volgen de handteekeningen).

— Een brief uit Canada zegt hoe te Montreal het gerucht liep dat drie jonge Engelsche edellieden, de zonen des hertogs van *Devonshire*, van den markies van *Westminster* en van graaf *Shaftesbury*, alsmede hunne inlandsche gidsen, op een togtje door een gedeelte van Canada door de Indianen omgebragt zijn.

— Uit de Kaapkolonie heeft de stoomboot *Celt* berigten tot 22 october te Plymouth aangebragt. Zij zijn niet zeer belangrijk. Overal heerschte rust, de vrede op de grenzen was nergens verstoord, het vooruitzigt op den oogst gunstig, de uitvoer van fijne wol toenemende. Het kafferopperhoofd *Umbala* en twee zijner raadslieden zijn schuldig verklaard aan poging om de Engelschen den oorlog aan te doen, maar niet gestraft. Het oorlogschip *Iberines* had den Gouverneur-Generaal den 22 october in de Kaapstad teruggebragt.

PARIJS den 8 december.

Men wil weten dat het openen der Zitting van het Wetgevend Ligchaam, hetwelk eerst op 10 januarij bepaald scheen te zijn, tot in februarij is uitgesteld, omdat de begrootingen den Staatsraad nog niet hebben kunnen worden toegezonden.

— Bij Keizerlijk decreet is eene Commissie benoemd, die voorslagen tot herziening der wetgeving ten opzigte van het bezit en de vervaardiging van en den handel in wapenen doen moet. Aan het hoofd dier Commissie staat de divisie generaal markies *de Laplace* als voorzitter.

De Minister van binnenlandsche zaken heeft den Keizer een zeer belangrijk rapport over de landverhuizing in Frankrijk doen toekomen. Daaruit blijkt hoe dit Land tot nog toe bijna geheel vreemd gebleven is aan de beweging die Engeland en Duitschland zoo krachtig heeft aangegrepen; immers, terwijl men binnen een tijdvak van tien jaren in Engeland 2,750,000 en in Duitschland 1,200,000 landverhuizers telde, is hun bekend getal in Frankrijk nog beneden de 200,000 gebleven.

— Uit Berne wordt den 6 dezer gemeld dat de markies *de Turgot*, door het geheele gezantschaps-personeel vergezeld, bij den Bondsraad en corps ontvangen is, en in de door hem gehoudene toespraak verklaard heeft hoe de Keizer hoogen prijs stelt op het behoud der vriendschappelijke betrekkingen tusschen Frankrijk en de Helvetische Republiek. Die aanspraak is door den president *Furrer* in gelijken geest beantwoord.

— Brieven uit Napels gewagen van pogingen, die door koning *Ferdinand* zouden zijn aangewend om de goede betrekkingen met Frankrijk en Engeland weder aan te knoopen.

— Alhier uit Lissabon ontvangen brieven voorspellen eenparig dat de beraadslagingen bij de Cortes over het met de *Charles et Georges* voorgevallene ongemeen levendig zullen zijn.

— De *Moniteur de la Flotte* deelt eenige nadere berigten uit Cochinchina mede. Zij houden onderanderen in hoe de Koning van Tonking, die schatpligtig aan den Keizer van Annam is, hem in wreedheid niet toegeeft en zich sedert lang den haat zijner onderdanen op den hals heeft gehaald, zijne hoofdstad Ketcho ten gevolge van een opstand heeft moeten verlaten, waarna die stad in de handen der opstandelingen zou gevallen zijn. Hiervan verwittigd zou de admiraal *Rigault de Genouilly* twee kanonneerbooten naar de kust van Tonking gezonden hebben, om den staat der zaken te onderzoeken en hem deswege verslag te doen. Een zeer ervaren en ijverig Spaansch geestelijke moest zich den 10 october op eene dier stoombooten inschepen.

(Per Telegraaf.)

MARSEILLE den 8 december.

De schepen, die door de stormen teruggehouden waren, komen nu in grooten getale aan. De paketboot van Tunis is nog achterlijk.

Wij hebben berigten uit Genua van 7 dezer. De grootvorst *Konstantijn* had den vorigen dag die stad verlaten, om naar Villafranca te reizen.

Uit Konstantinopel gaan de berigten tot 1 december. De Ambassadeurs der verschillende Mogendheden waren twee dagen achtereen vergaderd geweest, om over de in de Vorstendommen heerschende gisting te beraadslagen. Bij de diplomatie heeft eene buitengewone drukte geheerscht. — Men dacht dat de reserve van het Aziatisch leger onder de wapenen zou geroepen worden. — In weêrwil der inning van een gedeelte der leening bleef de soldij der troepen onbetaald en de betaling van de tractementen der ambtenaren achterlijk. In de schuldvorderingen ten laste van het Serail heerschte eene onbeschrijfelijk sterke agiotatie. — Berigten uit den Libanon, van 25 november, zeggen hoe, in weêrwil van het overlijden van het opperhoofd der Insairis en de onderwerping der stammen, de tweedragt toenam en iedereen de Europesche tusschenkomst inriep. In een nabij Damaskus geleverd gevecht hebben zwervende Arabieren eene vreeselijke slagting onder de Mutualis aangerigt. — Uit Perzië wordt gemeld, dat de Fransche militaire zending overal uitstekend goed is ontvangen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 9 december.

Gisteren middag heeft er bij den baron *d'André*, Fransch gezant alhier, een groot diner plaats gehad, dat door leden van het Corps Diplomatiek, Ministers en eenige genoodigden is bijgewoond. Aanstaanden donderdag zal er door den baron weder een groot diner gegeven worden.

— Gisteren heeft ten Raadhuize alhier de aanbesteding plaats gehad van het onderhoud en de vernieuwingen, te verrigten aan de kazernen en stallen der gemeente, gedurende het jaar 1859. Daarvoor waren twee inschrijvingsbilletten ingekomen, waarvan de minste was van den heer *A. D. W. Martijn*, voor de som van *f* 14,599.

— De luit.-generaal *Duycker*, militair gouverneur der residentie, is van Breda alhier teruggekeerd.

— De *Echo Universel* deelt mede dat de heer *Wendelstadt*, directeur van de bank te Darmstadt, te 's Gravenhage is aangekomen, en dat dit bezoek in verband staat met den aanleg van spoorwegen hier te Lande.

ROTTERDAM den 9 december.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd hier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden, welke door 29 leden bijgewoond werd; afwezig waren de heeren *Beelaerts van Blokland*, *Bichon van IJsselmonde*, *Blankenheym*, *Blom*, *Hoynck van Papendrecht*, *Pincoffs*, *van Rijckevorsel* en *Viruly*.

Na het resumeren van de notulen der vorige vergadering, deelde de *Voorzitter* mede, dat de volgende stukken ingekomen waren:

1°, van Burgemeester en Wethouders het voorstel, om de in deze week gehouden openbare verhuring van het huis bij de Beurs voor de som van *f* 600 goed te keuren, maar die van den Bierrijdersstal, welke gelijktijdig had plaats gehad en waarvoor *f* 350 geboden was, niet te gunnen, maar nog aan te houden, dewijl dat pand welligt eene geschikte gelegenheid zou opleveren om daar eene openbare school te bouwen. — Goedgekeurd.

2°, van dezelfden de mededeeling, dat het gisteren geveilde pand in den Oppert, waar de drukkerij der *Rotterdamsche Courant* nog gevestigd is, was afgemijnd op de som van *f* 11,200, met het doel om daar eene openbare school te bouwen. — De Vergadering hechtte hieraan hare goedkeuring.

3°, van Gedeputeerde Staten eene nota van bedenkingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken omtrent de verhooging der plaatselijke belasting op de boter; de Minister achtte niet genoegzaam aangetoond dat die verhooging noodig is en oordeelde het bedrag ook zeer hoog. — De *Voorzitter* deed nu een in gereedheid gebragt antwoord op deze nota voorlezen, waarin het noodzakelijke der verhooging werd uiteengezet, ten einde in de behoeften over 1859 te voorzien, aan welk antwoord de Vergadering bij acclamatie hare goedkeuring hechtte.

4°, van dezelfden: *a*, de mededeeling dat de door den Raad vastgestelde belasting op het boomgeld door het hooger bestuur was goedgekeurd; *b*, de goedkeurin

op het Raadsbesluit nopens de verhuring van den zolder en den kelder van de Vleeschhal, en *c*, de goedkeuring op het Raadsbesluit tot overschrijving voor de kosten der commissie tot onderzoek tot verbetering der gemeente. — Voor kennisgeving aangenomen.

5°, van de commissie van administratie over het Ziekenhuis de mededeeling, dat de heer *G. Obreen* met het einde dezer maand aan de beurt van aftreding is. — Ter visie gelegd, ten einde in de volgende vergadering tot benoeming over te gaan.

6°, van de commissie van bestuur over het Krankzinnigengesticht: *a*, de mededeeling dat de heer mr. *A. van Gennep* als lid dier commissie aan de beurt van aftreding is, wordende voor eene nieuwe benoeming aanbevolen de heeren mr. *A. van Gennep* en *Rudolf Baelde*, en *b*, de mededeeling dat de tijd is verstreken, voor welken de heer dr. *G. Vrolik* tot doctor van dat gesticht benoemd is, wordende voor eene nieuwe benoeming aanbevolen de heeren dr. *G. Vrolik* en dr. *A. van Vollenhoven*. — Gelijk besluit.

7°, van de commissie voor de plaatselijke werken verzoek om autorisatie ten einde over te gaan tot den openbaren verkoop van verschillende voor de gemeente onbruikbare goederen. — Ingewilligd.

8°, van Burgemeester en Wethouders een voorstel, om den borgtogt van den waagmeester te bepalen op *f* 3000. — Goedgekeurd.

9°, een verzoek van den heer *Erkelens* om den afstand van een stukje grond op Fijenoord tot het bouwen van een huis. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders tot het uitbrengen van een prae-advies.

10°, een verzoek van den heer *A. J. de Vries*, om benoemd te worden tot makelaar in koffij, thee enz. — Ter visie gelegd, ten einde in de volgende vergadering behandeld te worden.

11°, een adres van bewoners van Crooswijk, om er opmerkzaam op te maken, dat de reserve-boezem in lekkenden toestand verkeert en dreigt door te breken, waardoor even als eenige jaren geleden weder groote schade aan de begraafplaats zou worden aangerigt. — In handen gesteld van Burgemeester en Wethouders tot het instellen van een onderzoek, nadat de *Voorzitter* had medegedeeld, hoe hij reden had te vermoeden dat de in het adres geuite vrees sterk overdreven was.

12°, van Burgemeester en Wethouders een voorstel, om de heeren *J. van Vollenhoven*, *Löhnis*, *Pincoffs*, *Roest van Limburg* en *Offers* aan den Commissaris des Konings voor te dragen als commissie voor de vrijstellingen van de nationale militie. — Goedgekeurd.

13°, van dezelfden verzoek om autorisatie, ten einde over te gaan tot de openbare verpachting van het exercitieveld en van het grasgewas op de boorden der dijken van de oude Plantagie. — Ingewilligd.

14°, van dezelfden de voorwaarden van den verkoop der afkooptienden van Bleiswijk enz. — Goedgekeurd.

En 15°, van dezelfden een rapport op het verzoek van bewoners der Warmoeziers- en Boschlaan, om be strating en minstens verlichting van die lanen; de conclusie van dat rapport strekte om afwijzend op het adres te beschikken, maar daarbij te bepalen dat het verzoek zal worden ingewilligd, wanneer de lanen geheel kosteloos aan de gemeente zullen worden afgestaan. — Ter visie gelegd.

De openbare zitting werd hierop gesloten, terwijl daarna nog eene zitting met gesloten deuren gehouden werd.

Heden avond omstreeks kwart voor zes ure ontstond brand in het bovenste gedeelte van een huis aan de zuidzijde van de Hoogstraat, tusschen de Wijdemarkt- en Moriaanstegen alhier, bewoond door den parapluimaker *Martinot*; als naar gewoonte was onze ijverige brandweer in weinig tijd met de blussching geslaagd, terwijl ook nog verscheiden spuiten waren toegesneld, wier hulp men echter gelukkig heeft kunnen ontberen.

Bij Koninklijk besluit zijn verleend de navolgende pensioenen, als aan: mr. *J. Pan*, raadsheer in het prov. geregtshof in Drenthe *f* 668; jonkh. mr. *H. B. Martini van Geffen*, kantonregter te Boxtel *f* 187; *W. Appel*, griffier bij het kantongeregt te Arnhem *f* 1100, en *F. E. Pernet*, Rijksveldwachter *f* 257.

Z. M. heeft den kapitein *T. G. Schooneveld*, van het regement grenadiers en jagers, op non-activiteit gesteld, in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt.

De Minister van Oorlog heeft de 43ste jaarlijksche rekening en verantwoording opgemaakt en gesloten van de directie der weduwen- en weezenkas van de officieren der landmagt voor 1857, en heeft de uitkomst daarvan aan het leger, alsmede aan de deelgenooten dier inrigting, medegedeeld.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van donderdag 9 december.*

De *Voorzitter* deelt mede, dat de commissie benoemd om aan Z. M. den Koning het adres van antwoord dezer Kamer op de troonrede aan te bieden, zich van hare taak op de gewone wijze heeft gekweten. — Zijn ingekomen verschillende stukken, boekwerken enz., die of in de boekerij der Kamer geplaatst of ter griffie nedergelegd zullen worden. Eenige ingekomen adressen worden verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften, waaronder eenige nopens het voorstel van den heer *Sloet tot Oldhuis*, tot afkoopbaarheid der tienden. — Van de Tweede Kamer zijn ontvangen de laatstelijk door haar aangenomen wetsontwerpen, welke naar de afdeelingen worden verzonden. — Tot voorzitter der commissie voor de verzoekschriften is benoemd de heer *'t Hooft van Benthuizen*. — Alsnu wordt overgegaan tot het trekken der afdeelingen, waarna de *Voorzitter* de leden verzocht zich naar de afdeelingen te begeven tot het benoemen van voorzitters en ondervoorzitters. — Niets meer aan de orde zijnde wordt de zitting gescheiden.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 8 december.* (*Vervolg.*)

Thans worden de beraadslagingen geopend over hoofdstuk VII (*Departement voor de Zaken der R. K. Eeredienst*) der Staatsbegrooting voor 1859.

De heeren *Meeussen* en *van Nispen van Sevenaer* bespreken de al of niet geldigheid van het Koninklijk besluit van 16 augustus 1824, houdende dat de kerkbesturen en kerkelijke administratien geene beschikkingen kunnen nemen omtrent onderwerpen, waarvan de bezorging hun niet uitdrukkelijk bij de bestaande wetten, reglementen of verordeningen is opgedragen, welk onderwerp zij bepaaldelijk behandelen met het oog op de voorschriften van die artikelen betreffende het afbreken, bouwen of hervormen van kerken, en zulks in verband met de toepassing aan die bepalingen onlangs gegeven met betrekking tot de aanbesteding van een kerkgebouw te Eindhoven.

De *Minister voor de Zaken der R. K. Eeredienst* heeft gemeend, op het voetspoor zijner voorgangers het besluit van augustus 1824 te moeten handhaven. Hij was door de nieuwspapieren onderrigt, dat er eene noodkerk te Eindhoven zou worden aanbesteed, waarop hij gemeend heeft den Commissaris des Konings op dat besluit opmerkzaam te maken. Hij gelooft niet, dat de Hooge Raad grondwettig bezwaar tegen dat besluit zou hebben. Tot staving van dat gevoelen, beroept hij zich op verschillende arresten van het hoogste regterlijk collegie, waarbij onderscheidene besluiten zijn gehandhaafd. Dat was onder anderen het geval bij een arrest van 30 november 1847, ten aanzien van de kerkfabrieken. Nu meent de Minister, dat, zoo de Hooge Raad van het besluit van 1824 moest kennis nemen, gelijke beslissing zou volgen als ten aanzien van het besluit der kerkfabrieken. Voorts roept hij in het geheugen terug, wat bij de behandeling der wet van 1853, ten aanzien van het besluit van 1824 tusschen de Regering en de beide Kamers is voorgevallen, waaruit hij afleidt, dat het besluit niet als vervallen werd beschouwd. Wat door al zijne voorgangers werd gehandhaafd, mogt hij eigenmagtig niet laten varen, maar hij wenscht het in milden zin toe te passen. Hij is zelfs van oordeel, dat verschillende voorschriften in het belang der kerken zijn. Ook betoogt hij, dat het besluit van 1824 niet vervallen is door het vastgestelde reglement nopens de parochiale kerken. Ten slotte ontkent hij, dat de strekking van zijn departement zijn zou die van eene prefecture de police; zoo lang hij aan het hoofd van het departement staan zal, zal het die strekking ook niet verkrijgen.

De heeren *Meeussen* en *van Nispen* ontwikkelen nog nader hunne meening.

De *Minister* beantwoordt op nieuw de beide sprekers. Het heeft hem zeer bevreemd, dat zij zich zoozeer tegen dat besluit verzetten, daar toch de hoogste kerkelijke autoriteiten zich daaraan onderwerpen. Nog dezer dagen heeft hij van een dier kerkvoogden een aanzoek, ingevolge dat besluit, ontvangen, waarbij alle plannen en opgaven werden medegedeeld en waarbij de goedkeuring en tevens de medewerking van de Regering werd gevraagd. Intusschen wil hij niet hardnekkig dat besluit handhaven. Gaarne zal hij het zoo spoedig doenlijk tot een onderwerp van overweging bij den Raad van Ministers maken. Hij alleen kan geen beslissing nemen. Hij zal dus de zaak nader overwegen, want hij wil niets uitoefenen, wat naar eene prefecture de police zweemt.

De heer *van Nispen* constateert, dat de Minister in den loop van zijne rede gezegd heeft, dat hij gemeend had zich aan het besluit te moeten onderwerpen; hij gelooft overigens, dat kerkvoogden zelve in 1843 bezwaar tegen het besluit hebben geopperd.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten.

Al de artt. worden achtervolgens zonder discussie goedgekeurd.

Het geheele hoofdstuk wordt in omvraag gebragt en met 51 tegen 5 stemmen aangenomen; tegen stemmen de heeren *Westerhoff*, *Reinders*, *van der Veen*, *van Eck* en *Hengst*.

Daarop worden de algemeene beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk VIII (*Departement van Marine*).

De heer *van Franck* erkent, dat de Regering wèl doet, met de nog goed zijnde schepen vooreerst in dien staat te houden, maar dringt er tevens op aan, om den aanbouw van stoomschepen zooveel mogelijk te bevorderen, waartoe hij meer gelden dan tot nu toe beschikbaar wil gesteld hebben en vooral moet meer voor het materieel worden besteed. Met genoegen heeft hij vernomen, dat overwegingen aanhangig zijn tot eene betere dienstregeling der marine in Indië, daar dit, zijns oordeels, de eenige weg is om tot eene voldoende zeemagt te geraken.

De heer *Storm van 's Gravesande* merkt op, dat de heer *van Franck* uiteen heeft gezet, dat als zoo (als tot nu toe) met den aanbouw van stoomschepen wordt voortgegaan, wij nooit eene voldoende marine zullen verkrijgen. De spreker wenschte nu dit punt te behandelen in verband met de kustverdediging, maar hij kan dit niet doen, omdat deswege in committé het geheim is opgelegd. Hij heeft nu alleen het woord gevraagd om te constateren, dat door het opleggen van het geheim alle discussie overbodig wordt. Die zelfde opmerking is ook gemaakt in het eindverslag over de begrooting van oorlog. Dit geldt dus zoowel het eene als het andere Departement. Hij bevindt zich dus magteloos om hier in het openbaar over deze zaak te spreken.

De heer *ter Bruggen Hugenholtz* heeft zich, bij het onderzoek der begrooting, steeds deze twee vragen voor oogen gesteld: 1°, of de aangevraagde gelden waren overeenkomstig onze behoeften en of zij in overeenstemming waren met de finantiële krachten van den Staat, en 2°, of de gelden, vroeger toegestaan, doelmatig besteed zijn, en of uit de begrooting is op te maken dat zij doelmatig zullen worden besteed. Wat de eerste vraag betreft, daaromtrent heeft hij tegen de begrooting van het loopend dienstjaar geen bezwaar; het nieuwe cijfer is zelfs nog iets beneden het vorige en hij kan dus thans dezelfde gedragslijn van vroeger volgen. Hij behoeft niet te wijzen op het belang eener goede en krachtige marine; hij behoeft ook niet te wijzen op het belang met het oog op onze kolonien. Het koloniaal beheer, in zich zelf mild en zacht, moet door physieke krachten gesteund worden. Ja, als hij zich op het standpunt plaatst van hen, die alleen uitgaven wenschen tot vermeerdering van productieve krachten, dan noemt hij nog dergelijke uitgaven productief, want orde, rust en veiligheid zijn wij daaraan verschuldigd, zoo ook het voortdurend bezit onzer kolonien. Wat nu evenwel voor de marine noodig is, is voor verschillende opvatting vatbaar. Er zijn er, die het denkbeeld koesteren om de marine zoo uit te breiden, dat dit niet te verwezenlijken is. Er zijn anderen wier denkbeelden, zoo zij verwezenlijkt wierden, tot nadeel van Nederland zouden uitloopen. Hij acht dit punt echter niet geschikt voor een debat. Hij wil in het cijfer berusten, met het oog op onzen finantiëlen toestand en geleid door de overtuiging, dat de productie van schepen thans zooveel duurder is als vroeger. De Minister hoopt op eene vermindering van het cijfer; de spreker hoopt dit ook, maar hij ziet dit nog niet in, en met het oog op de omstandigheden en behoeften, gelooft hij er ook niet aan. Hij zal hierover niet verder uitweiden, maar alleen dit zeggen: De heer *van 's Gravesande* heeft verklaard zich belemmerd te gevoelen in het uitspreken van zijn oordeel aangaande de kustverdediging, wegens het opgelegd geheim, de spreker merkt op, dat daaromtrent in de stukken over het Departement van Marine wel degelijk gesproken wordt en dat ook het committé van defensie zich te dien opzigte verklaard heeft voor de versterking onzer zeemagt. De spreker komt nu tot het tweede punt en betoogt dat door den Minister een te gunstig tafereel is opgehangen ten aanzien van het materieel en het personeel, waarbij hij in vele bijzonderheden treedt zoowel van hetgene in de memorie van toelichting als in de memorie van beantwoording is gezegd. Hij voert dit niet aan, om er eene beschuldiging van te maken tegen den Minister, maar als eene grieve tegen het geheele organisme, tegen hetgene op de werven gebeurt en ten bewijze dat men den Minister eene te schoone schildering heeft gegeven van den eigenlijken toestand onzer marine. Wat het personeel betreft, daarbij heerscht ontevredenheid en er is gemis aan esprit de corps. Als hij zijne rede zamentrekt, dan is het resultaat: dat de krachten niet ontwikkeld zijn, zoo en waar dit moest; dat er te veel kracht is aangewend om te vroeg een oefeningseskader in het leven te roepen; dat er meer moet worden gedaan voor onze marine in Indië; dat deze begrooting niet het bewijs oplevert voor krachtige uitbreiding van onze marine; dat hij gelooft, dat eigenlijk de geheele organisatie niet deugt; dat de morele kracht en het esprit de corps van het corps zeeofficieren is geknakt en dat dit gereleveerd moet worden. Hij zal afwachten of de Minister hem overtuigen kan, dat hij verkeerd heeft gezien, maar zoo niet, dan zal hij moeijelijk zijne stem aan deze begrooting kunnen geven.

Bij het vergevorderd uur wordt de voortzetting der discussien bepaald op den volgenden ochtend ten 11½ ure; zullende ten 11 ure in de sectien onderzocht worden het ontwerp tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Friesland.

Bij monde van de heeren *Lycklama*, *Schimmelpenninck* en *de Bieberstein* worden ten slotte verslagen uitgebragt op een aantal petitien.

De zitting wordt daarop gesloten.

Zitting van donderdag 9 december.

Eenige ingekomen verzoekschriften worden in handen der daartoe benoemde commissie gesteld.

Door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs over het ontwerp tot bekrachtiging van prov. belastingen in Friesland, de heeren *Wybenga*, *Reinders*, *Idzerda*, *Zylker* en *Lycklama*.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk VIII (*Marine*) der Staatsbegrooting voor 1859.

De *Minister van Marine* beantwoordt de beschouwingen en opmerkingen, die gisteren door twee geachte sprekers zijn in het midden gebragt. De rede van den eersten spreker bevatte belangrijke wenken nopens de regelen en de rigting die bij den aanbouw van schepen en de uitbreiding van de Marine behooren te worden gevolgd. Hij zegt hem voor die wenken dank en zal de beide sprekers achtervolgens beantwoorden. De bedenkingen van den eersten spreker kwamen hoofdzakelijk hierop neder: 1°, dat er niet krachtig genoeg werd aangebouwd; 2°, dat er jaarlijks nog niet een geheel fregat werd afgewerkt, en 3°, dat bij vergelijking met vorige jaren in 1859 geen voldoende aankoop van hout en materialen zou plaats vinden, terwijl die spreker niet gaarne nu reeds van eene aanstaande vermindering van kosten wenschte te hooren spreken. — Het komt den Minister voor, dat de vergelijking der cijfers niet geheel juist is gesteld. Ook zijn de jaren 1856 en 1857 voor den aanbouw van schepen niet gunstig geweest. Men bedenke ook, dat bij de uitbreiding, die onze scheepsmagt in Oost-Indië heeft verkregen, er belangrijke reparatien werden aangebragt. Hij vleit zich echter dat in het volgend jaar die groote reparatien niet zullen gevorderd worden, zoodat daardoor de aanbouw van nieuwe schepen in het vervolg niet zal worden belet. Hij gelooft dat met het cijfer van deze begrooting in 10 jaren tijds zullen kunnen worden aangebouwd 7 schroeffregatten, 12 korvetten en 30 à 40 kleinere stoomschepen en verdedigingsvaartuigen. Wat aangaat de opmerking, dat over 1856 meer dan *f* 1,000,000 aan hout werd besteed, terwijl voor 1859 slechts 6 ton wordt aangevraagd, zegt de Minister dat, bij de begrooting voor het materieel, men niet uitsluitend te rade moet gaan met den wensch, om het voortdurend te vermeerderen. Gedurende het eene jaar toch wordt krachtiger dan in het andere aangebouwd. In 1856 werd daarmede weinig voortgegaan; in 1857 werd slechts voor 6 ton aan hout aangekocht en toch was de voorraad op 1° januarij 1858 aanzienlijk toegenomen, zoodat er wel 18 schepen als *de Evertsen* zouden kunnen worden vervaardigd. Er bestaat dus geen reden om den voorraad van hout voor 1859 te vermeerderen. — Dezelfde spreker heeft het niet doelmatig geacht nu reeds van vermindering van het cijfer voor marine te spreken. Zijn waarde ambtgenoot voor de finantien had verlangd de som te kennen, die voor buitengewone werken zou worden besteed. De Minister heeft dat bedrag naar waarheid opgegeven, zijnde 6 ton voor Willemsoord, die geheel buitengewoon zijn en die afloopen. Het spreekt van zelf dat, als die werken geëindigd zijn en er geene nieuwe gevorderd worden, men dan kan te gemoet zien, dat de begrooting voor Marine eenige vermindering zal kunnen ondergaan. Hij hoopt, dat dit antwoord ook den tweeden spreker zal geruststellen, daar hieruit blijkt, dat het niet in zijne bedoeling ligt vermindering te zoeken op hetgeen tot langzame krachtdadige uitbreiding der marine noodig is. — Nu heeft de tweede spreker gezegd, dat hij tegen het cijfer zelf geen bedenking had, maar hij heeft gevraagd, of de toegestane gelden goed zijn besteed en de aangevraagde dit zullen worden. Dat lid heeft er bijgevoegd, dat de Minister een te gunstig tafereel van den tegenwoordigen toestand heeft opgehangen. Of een tafereel te gunstig is, daarover kan verschil bestaan, de mate

daarvan is toch moeijelijk te bepalen. Nu wil de Minister niet gevraagd hebben, of elke zinsnede en elke uitdrukking in de gewisselde stukken voorkomende, juist zijn, maar hij vraagt: of de feiten en de cijfers, die hij aangevoerd heeft, tot staving van hetgeen hij te kennen heeft willen geven, waarheid behelzen. — Het is eene waarheid, dat sedert 3 a 4 jaren door de Staten-Generaal hoogere sommen voor de Marine zijn toegestaan. Nu heeft hij alleen dit willen zeggen, dat die sommen goede vruchten dragen, dat er vooruitgang is. Tot staving daarvan heeft hij zich op drie punten beroepen: 1°, het Oost-Indisch eskader heeft eene gewenschte sterkte bereikt en er zijn geen klagten ontstaan over den toestand of de geringe sterkte van dat eskader; — 2°, er is een goed oefenings-eskader in de Middellandsche Zee, eene zaak die steeds werd gewenscht om een goeden militairen zeemansgeest in het corps te brengen, en die tevens nuttig is om de nieuwe schepen te beproeven, en 3°, op de werven wordt goed en met ijver gewerkt. Zijn nu die feiten waar, met innige overtuiging, ja, maar er zijn aanmerkingen op te maken. De strekking van de rede van den tweeden spreker was, dat de schepen niet volmaakt zijn; dat er bedenkingen bestaan op het charter, de soliditeit, de uitrusting enz. dat lid heeft niet beweerd, dat de schepen voor de dienst niet goed zijn, maar hij heeft aanmerkingen geopperd. Zoo nu de strekking van het gesprokene geweest ware om grove gebreken aan het licht te brengen, dan zou zeer zeker de schaduwzijde van het tafereel de lichtzijde overtreffen. Maar dat was het geval niet, en heeft de Minister zich, ten aanzien van het oefenings eskader, beroepen op de verklaring van den kommandant, den schout-bij-nacht *'t Hooft*. Hij gelooft dat men zich op diens rapporten kan verlaten; deze is zeker een goed beoordeelaar van de waarde der schepen, zoodat er bij hem geen reden bestaat om te denken, dat die schepen niet aan de verwachting beantwoorden. De Minister heeft in de gewisselde stukken ook gezegd, dat in vele jaren geen oefenings eskader was uitgezeild. De tweede spreker heeft dat erkend en bevestigd, maar hij heeft gewezen op een vertoonings eskader, in 1847 aan het Nieuwe Diep. De Minister wenscht zoodanige vertooning niet. Hij is een vijand van vertooning; hij verlangt waarheid en werkelijkheid, maar dit neemt niet weg, dat de spreker heeft moeten erkennen, dat in vele jaren geen oefenings eskader onder Nederlandsche vlag in zee werd gezien. Men heeft ook opgemerkt dat de *Evertsen* zoo prachtig is ingerigt; dat zou in allen geval geen bewijs zijn tegen de waarde van het schip, maar hij geeft de verzekering, dat de berigten, welke de spreker daarover ontvangen heeft, minstgenomen zeer overdreven zijn. Hij zelf heeft de nieuwe schepen gezien en bezocht. Geen beeldhouwwerk, geen verguldsel, geen pracht was daarbij op te merken. Alleen wordt tegenwoordig voor eene betere beschieting zorg gedragen, met het doel om gedurig verwen te voorkomen, hetgeen men meent dat op den langen weg voordeeliger uitkomt. Hij herinnert, dat er dus geen bepaalde bezwaren tegen de bedoelde schepen zijn ingebragt. Wat betreft het stoomvermogen van die schepen, verdedigt de Minister wat hij in de gewisselde stukken daaromtrent heeft aangevoerd. Hij gelooft, dat men den grooten prijs moet stellen op een krachtig stoomvermogen voor de schepen, maar dat men daarvan alleen zijn behoud in de toekomst niet mag doen afhangen. Bij de beoordeeling onzer schepen moet men niet uit het oog verliezen, dat zij voor onze zeegaten moeten ingerigt blijven. Uit de mededeelingen van inspecteurs blijkt het, dat men ook in het buitenland van eene overdrevene stoomkracht terugkeert. De snelheid wordt meer gezocht in de grootte en lengte der schepen dan in het stoomvermogen. Op den duur zal met ernst daarop gelet moeten worden. Ten opzigte van de aanmerking dat, zoo *Tromp* en *de Ruyter* nog leefden, zij aan het vol stoomvermogen de voorkeur zouden geven, zegt de Minister, dat, als die vlootvoogden nog leefden, hij er aan twijfelt, of zij van het vol stoomvermogen gebruik zouden maken uit het oogpunt der bevordering van eene versnelde vlugt. — Wat aangaat het O. I. eskader, wat hij dienaangaande heeft medegedeeld, heeft hij gedaan op het gezag van den kommandant aldaar, die vroeger geklaagd had en van wien in den laatsten tijd geene klagten meer zijn vernomen. Als hij van den bevelhebber eene verklaring ontvangt, dat het eskader doelmatig is ingerigt, en dat het aan de behoefte voldoet, dan weet hij geen beter rapport of kanaal tot het inlichting op te sporen. De Minister mag daarop zijne mededeelingen doen rusten. Dat er op die schepen ook aanmerkingen voor de Oost-Indische dienst te maken zijn, heeft hij nooit ontkend, maar dat kan met alle schepen het geval zijn, en daarom heeft hij naar waarheid in zijne memorie van beantwoording weersproken wat in het voorloopig verslag werd aangemerkt. — Men is teruggekomen op de reparatien van de GEDEH en de ARDJOENO. Deze waren in der daad niet van dat belang om invloed uit te oefenen op de beoordeeling van een eskader van 30 schepen. Uit een ingesteld onderzoek is het hem gebleken, wat de ARDJOENO betreft, dat de haven- en equipagemeester zich behoorlijk heeft verantwoord. En wat de GEDEH aangaat, bestaat onder de zeemogendheden de gewoonte elkander hulp te verleenen. Als de kosten gering zijn, dan worden zij niet opgegeven. De GEDEH werd door de autoriteiten te Cadix in het dok opgenomen. Het bleek, dat er onder de machinekamer een lek was ontstaan. Daarbij werd in het hout de paalworm ontdekt. Dat was gelukkig, want anders ware het gevaar veel grooter geweest. Er werden 25 ellen nieuwe planken ingezet, en die heeft de Spaansche Regering aan ons Gouvernement present gedaan. — Ten opzigte van het werken op de werven zegt de Minister, dat de chef van het Departement verpligt is daarop het oog te vestigen. De kommandant van de werf moet waken, en de ingenieurs hebben er zelve belang bij, dat de werklieden behoorlijk hun pligt doen. En als hij nu nagaat, wat in de laatste jaren op de werven is gearbeid, dan zegt hij niet, dat alles volmaakt is, maar wel dat over het algemeen op de werven goed en geregeld gewerkt wordt. Tegenover scherpe berisping mag hij de lichtzijde stellen en zeggen, dat de zaak goed gaat. Dat neemt niet weg, dat het doelmatig is, dat men de schaduwzijde vertoont, omdat dit den geest wakker houdt en doet waken. — Men heeft gezegd, dat er op de werf te Amsterdam slechts een schip op stapel staat. Dat is zoo, als de vier, die tegenwoordig op stapel staan, zullen zijn afgewerkt en er geen nieuwe op de hellingen worden geplaatst. Maar het spreekt van zelf, dat nu men in twee a drie jaren het grootste schip afbouwt, er soms hellingen moeten ledig staan. Als de berigten van het vaartuig KOOPMAN zoo gunstig blijven als tot hiertoe, dan zal hij den aanbouw van dergelijke schepen met kracht doorzetten. — De Minister beantwoordt ook de aanmerking over de plaatsing van een vlagofficier aan het hoofd der inrigting te Amsterdam. Het komt hem voor, dat de vraag waar een officier zal worden geplaatst geen onderwerp van overweging bij de Kamer kan uitmaken. Dat behoort niet bij de wetgevende magt te huis. Wel kan de Kamer beslissen over de gelden, die daartoe worden aangevraagd. Meerdere fondsen worden daartoe echter niet vereischt. De werf te Amsterdam is waarlijk eene in vele opzigten belangrijke werf. Het is waar, dat door de gesteldheid van sommige plaatsen, men er geen fregat van de 1ste. klasse kan bouwen, maar men houde daarbij in het oog, dat voor andere charters de aanzienlijkste werkplaatsen te Amsterdam zijn. Er is daar veel materieel, een groot personeel van 8 a 900 menschen, zoodat reeds in 1852 eene commissie, uit bestaande zeeofficieren zamengesteld, het denkbeeld heeft voorgestaan, om daar een vlagofficier aan het hoofd te plaatsen.

In zooverre het materieel. Wat nu aangaat het personeel, heeft de tweede spreker zich bepaald tot eene algemeene opmerking. Er bestaat, zeide hij, ontevredenheid en geen goede geest onder het corps. Hij heeft gevraagd welke de voornemens van den Minister waren en wat deze tot verbetering doen zou. Tegen die algemeene opmerking mag de Minister overstellen eene zeer bepaalde ontkentenis. Met vertrouwen mag hij zeggen, dat er over het algemeen een goede geest bij het corps bestaat, en geen geest van ontevredenheid. In vredestijd zal er wel altijd aanleiding bestaan tot aanmerkingen, tot bedenkingen, tot ontevredenheid van sommigen. Er zijn er altijd die over onregt klagen. Er moeten van tijd tot tijd pensioneringen plaats vinden, hoezeer het bij zijn Departement niet dikwerf gebeurt. Ook die geven tot ontevredenheid aanleiding. In het algemeen spreekt hij dus de gemaakte opmerking tegen. Hij tracht elke gelegenheid waar te nemen, om te weten welke geest bij het corps heerscht, en nu moet hij opregt verklaren, dat hem van die ontevredenheid niets blijkt. Nu heeft men gevraagd, wat hij tot verbetering gedaan heeft. Dat is eene moeijelijke vraag ter beantwoording. Als die vraag slaat op het materieel, dan antwoordt hij, dat hij den ingenieur afzendt, om te onderzoeken, en wat het personeel aangaat, gelooft hij, dat hij niets anders doen moet, dan te trachten strikte regtvaardigheid en onpartijdigheid in acht te nemen. Als dat van den chef uitgaat, dan moet die geest tot allen doordringen. Dat moet den goeden geest van het corps op den duur bevorderen, dat moet zonder onderscheid ten aanzien van ieder in praktijk worden gebragt. Hij wordt daarin uitmuntend ondersteund door den chef van het personeel en ook door anderen. Hij heeft onlangs aan zijn Departement den chef van het personeel en het materieel moeten doen vervangen. Hij had den kapitein-luitenant *Andreae* vroeger nooit gezien, maar hij heeft angstvallig onderzoek gedaan naar de bekwaamheid en het karakter van dien officier. Hij heeft diens levensloop nagegaan, de rapporten geraadpleegd en is op die wijze tot de voordragt gekomen. Het doet hem leed dat hij tot zelfverdediging verpligt is dit een en ander mede te deelen. De eerste voorwaarde, tot bevordering van den goeden geest, is dus inachtneming van strikte regtvaardigheid. In de tweede plaats kan hij daartoe gerust wijzen op het bekleeden van sedentaire betrekkingen door officieren van het corps, hetgeen hij in tijden van langdurigen vrede dubbel wenschelijk acht. Daaruit kan men toch zien, wat men voor het corps doen wil. — Ten derde wijst hij op het oefenings-eskader, waarop gedurende jaren werd aangedrongen als het beste middel tot oefening en vorming. Hij heeft ondervonden dat de lust om te dienen algemeen is geweest. Ook dat eskader strekt dus om een goeden geest onder het corps te brengen. Ten vierde is, ten gevolge van de maatregelen, door zijne voorgangers genomen, de aflossing in Indië beter geregeld. Geen officier brengt langer dan drie jaren in Oost Indië door. Het gevolg daarvan is, dat hij zich niet herinnert, dat er een luitenant van de 1ste klasse naar Indië is gezonden, dan die het zelf gevraagd heeft. Voorwaar het beste bewijs voor den goeden geest, die er heerscht. De Minister vraagt of dit tafereel nu wederom te ligt gekleurd is. Zoo ja, men vergete dan niet dat actie reactie te weeg brengt. Scherpe berisping geeft wel eens aanleiding tot zelfverdediging en ingenomenheid. Hij beweert, dat hij, die niet met warmte hoog ingenomen is met de zeemagt, niet aan het hoofd van het Departement kan worden geplaatst. De schaduwzijde, die men in menig opzigt vertoond heeft, kan hem opmerkzaam doen maken, hem tot waakzaamheid aansporen. Ten slotte verzoekt hij den tweeden spreker nader te overwegen, of zijne bedenkingen van zoo groot belang zijn en het door den Minister aangevoerde zoo weinig waarde heeft, dat het geëerde lid een ongunstig oordeel over het hoofdstuk zou moeten uitspreken. Hij wil gaarne erkennen, dat dit hem zeer veel leed zou veroorzaken.

(Het vervolg in een volgend N.°)

[Op het einde der zitting van heden is hoofdstuk VIII in zijn geheel aangenomen met 53 tegen 6 stemmen.]

Te Leyden is tot lid van de Kamer van koophandel en fabrieken gekozen de heer *J. van Heukelom*, fabriekant, met 31 van de 49 uitgebragte stemmen, terwijl de heer *P. van Geer* 18 stemmen bekwam.

— Gisteren is aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de regten bevorderd de heer *F. H. J. de Bieberstein*, van Utrecht, na openlijke verdediging van een Akademisch proefschrift, bevattende: „Bijdrage tot de kennis der geldmiddelen van de gemeenten in de prov. Limburg."

— In de gisteren gehouden zitting van den Gemeenteraad te Amsterdam is door den Voorzitter kennis gegeven dat ook hem geruchten zijn ter oore gekomen, die in den laatsten tijd verspreid waren betreffende den slechten toestand waarin de deuren van de Willemsluis van het Groot Noordhollandsch Kanaal zouden verkeeren; dat hij onverwijld den Commissaris des Konings verzocht heeft een nauwkeurig onderzoek ten deze te doen instellen; dat de Commissaris voornoemd hieraan heeft gevolg gegeven, dat de hoofd-ingenieur van den waterstaat in Noordholland in persoon de deuren met de meeste nauwkeurigheid heeft onderzocht, en dat dit onderzoek gerustsstellende resultaten heeft opgeleverd. — In deze zitting is onder anderen in behandeling gebragt het rapport der Raadscommissie ter regeling der zaken van den grooten schouwburg. Met algemeene stemmen is het voorstel, om gedurende vijf jaren eene subsidie van *f* 45,000 's jaars aan den schouwburg-directeur toe te leggen, verworpen. Het tweede voorstel, om de subsidie in te trekken en het bespelen van den schouwburg aan de vrije mededinging over te laten, is insgelijks verworpen, met 22 tegen 10 stemmen.

— Ll. maandag werd te Amsterdam aanbesteed het maken van een nieuw gebouw in de Elandstraat, bestemd voor 48 arbeiderswoningen, met de noodige gemakken en aanleg voor duinwater, benevens eene goede ventilatie ter bevordering der gezondheid; alles voor rekening van den heer *C. P. van Eeghen* aldaar. Hiervan bleek inschrijver te zijn de heer *C. Wiegard*, mr. timmerman en makelaar, voor de som van *f* 37,100.

— Men maakt zich zeer ongerust over het lot van het ijzeren stoomschroefschip *Noord-Holland*, van de Nederl. Stoomboot-Maatschappij, gevestigd te Amsterdam, welk schip, voor ongeveer vier weken met eene lading ijzer uit Stockholm naar Amsterdam vertrokken, vermoedelijk met man en muis is vergaan; althans heeft men sedert niets van dit schip vernomen, terwijl die reis door deze boot gewoonlijk binnen drie dagen werd afgelegd. — De equipage bestaat uit 15 man, allen gehuwd en hebbende te zamen 60 kinderen. *(D. v. 's Gr.)*

— Onder de steden die zich uitbreiden behoort ook Utrecht, en wel aan de zijde van den spoorweg en naar die der Maliebaan. Aan de eerste zijde is voorloopig de communicatie voldoende, maar aan de andere zijde, tusschen de Maliebaan en de stad, zeer gebrekkig. Thans heeft de Gemeenteraad dier stad, in hare ll. donderdag gehouden zitting, met 19 tegen 2 stemmen, besloten, het overhaalschuitje aan het St. Lukasbolwerk door eene brug te vervangen, ten einde de communicatie op dat punt meer te vergemakkelijken.

— Gisteren is aan de Utrechtsche Hoogeschool tot doctor in de godgeleerdheid bevorderd de heer *H. C. Laatsman*, van Rheede, predikant te Roermond, na verdediging zijner dissertatie *de Novi Testamenti Pericopis Ecclesiasticis earumque Origene, Indole ac Pretio.*

— Z. M. heeft dr. *J. J. de Hollander*, aan de Koninkl. Militaire Akademie te Breda, den rang verleend van rector der 1ste kl. Z. M. heeft bij nader besluit bepaald, dat de benoeming gerekend zal worden te zijn geschied den 8 october jl.

— De dezer dagen door het Prov. Geregtshof van Noordbrabant als brandstichter ter dood veroordeelde *W. Vos*, van Raamsdonk, is, na zelfs tot na zijne veroordeeling eene halstarrige ontkentenis te hebben volgehouden, eindelijk in de gevangenis tot volledige schuldbekentenis gekomen en heeft reeds afgezien van de cassatie, welke hij had aangeteekend, zijne laatste hoop op verligting van straf alleenlijk op de gratie des Konings stellende.

— De waterhoogte te Arnhem was den 8 dezer 1,11 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 8 dezer 6 voet 4 duim Rijnlandsch.

BURGERLIJKE STAND.

ROTTERDAM den 9 December.

OVERLEDEN: M. A. Burcksen, d., 1 j. — H. J. Boogert, vrouw van A. van den Haspel, 24 j. — G. J. Buskens, d., 1 j. — L. M. Meijer, d., 1 j. — C. W. Groen in 't Woud, d., 5 j. — P. Bakx, wed. G. van Dooren, 72 j. — W. J. J. Brouwer, d., 1 j.

BEVALLEN: J. Rijs, geb. Jools, levenl. d. — H. de Geest, geb. Stuyk, z. — H. W. Sitskoorn, geb. Schikshoff, d. — C. Wolf, geb. Wamsteker, d. — M. Struyk, geb. van Veen, z. — E. J. Lassooy, geb. Swinkels, d. — A. J. Hudig, geb. Mees, d. — J. L. Bors van Charante, geb. Dieperink, d. — A. Perdijk, geb. van Velzen, d. — A. Lewis, geb. Elsewaert, d. — L. van der Ploeg, geb. van Deelen, d. — J. C. Versnel, geb. Maguet, d. — E. Baksteen, geb. Baggerman, z. — J. J. H. van Heel, geb. Croissant, d. — F. M. van Vollenhoven, geb. Demont, d. — H. P. Don, geb. van der Vegt, z.

VERTREK der SPOORTREINEN.
WINTERDIENST.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rotterdam naar Amsterdam:	7.30, 11.40, 3.35, 6.30.
» » alleen tot 's Gravenhage:	9.45, 9.30.
» Amsterdam naar Rotterdam:	8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
» 'sGravenhage alleen naar Rotterdam:	8.30, 3.44.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam naar Antwerpen en Breda:	10.—, 2.45.
» Breda naar Rotterdam en Antwerpen:	6.50, 12.35, 5.20.
» Antwerpen naar Rotterdam en Breda:	7.45, 12.20;
alleen naar Breda en Moerdijk:	5.25.

237ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Derde Klasse, 4de Lijst: N.° 7754 *f* 1500; n.° 16744 *f* 1000; n.° 4234 *f* 400; n.° 4392 en 19551 ieder *f* 100.

INGEZONDEN STUKKEN.

Heden avond ontving ik het verblijdend berigt, dat het schip *Henriette*, kapitein *J. M. van der Veen*, toebehoorende aan de reederij van de heeren *Wilh. Bunge en Co.* alhier, en hetwelk den 10 augustus ll. uit Hellevoetsluis was uitgezeild, aan boord hebbende 109 Jeugdige en nog vele Volwassen Emigranten, den 19 October ll. behouden in de Tafelbaai is ten anker gekomen, en dat de Emigranten, groot en klein, *allen* in leven en zeer welvarend waren even als de geheele equipage.

De brieven van den heer *O. J. Truter* en van den Kapitein die dit vermelden, zijn van 21 October, en voegen er bij, dat de 60 Jeugdige Emigranten, die voor de Kaapstad en de westelijke Afdeeling bestemd waren, den volgenden dag zouden ontscheept worden en bij hunne Meesters in dienst treden, doch dat, daar de mail den 21sten vertrok, het verslag daarvan even als de adressen der Kinderen eerst per volgende mail zouden kunnen worden verzonden. Zoodra ik een en ander ontvang, zal ik sulks ook weder mededeelen. Den 25sten of 26sten October zou het schip naar Port Elisabeth in de Algoabaai vertrekken, met de 49 overige Jeugdige en andere Volwassene Emigranten, die voor Graaf Reinet bestemd zijn.

Rotterdam 9 December 1858.

F. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND,
Lid en Secretaris der Kaapsche Commissie.

ZEETIJDINGEN.
Nederland.

ROTTERDAM 9 dec. Volgens telegrafisch berigt uit Plymouth, is aldaar aangebragt de equipage van de Ned. kof *Oostzee*, kapit. W. Riedijk, van hier naar Philadelphia, welke bodem in de Atlantischen Oceaan is verlaten. *(N. R. C.)*

HELLEVOETSLUIS 9 dec. (N. O.) Vertrokken *Gloucester*, Morrison, naar Newcastle; *Elve* [st.] n. Hamburg, en *Antoinette*, de Winter, n. Cadix. — De *Pelican* (st.), van Liverpool, is heden morgen vlot gekomen.

BRIELLE 9 dec. Gearriveerd *Aurora* (st.) van Londen; *Fairy*, Harrow, v. Pernau, en *Catharina Charlotte*, Elsinga, v. Friedericia. — Vertrokken *Concordia* (st.) n. Londen; *Hilda*, Stuart, en *Supply*, Buck, beiden naar Newcastle; de wind O. ten Z. — O. N. O.

MAASSLUIS 9 dec. (O.) Vertrokken *Rambler*, D. Muir, naar Newcastle.

BROUWERSHAVEN 9 dec. Vertrokken *Fop Smit*, L. Hoefman, naar Batavia. — De *Jacoba Helena* is heden morgen naar zee gezeild; de wind O. — N. O.

ZIERIKZEE 6 dec. Vertrokken *Burger*, Bartelse, n. Newcastle, en *Jacobus*, van Duyn, (van Newcastle) naar Messina, de laatste als bijlegger.

TEXEL 8 dec. [Z. O. — Z. Z. O.] Gearriveerd *Aurora*, Couret, van Galatz, l. v. Duinkerken, en *Magnet* (st.) v. Londen; — gisteren nog *Jantina*, Lunenberg, v. Londen. — Vertr. *Provincie Overijssel*, Gruppelaar, n. Dundee; *Hannah*, Simpson, naar Newcastle; *Hanna Busch*, naar Dantzig; *Sorine*, Hansen, naar Stettin; *Anna Margaretha*, Jensen, naar Rostock; *Kirstine Margrethe*, Abrahamsen, n. Kopenhagen, en *Hanna Christensen*, Andersen, naar Christiania.

TEXEL 9 dec. (Z. O.) Vertrokken *Californië*, M. de Wijn, n. Batavia; *Prins Mauritz*, J. J. Bart, naar Soerabaija; *Mina*, C. P. Cupido, en *Plantage Dordrecht*, J. M. Brakke, beiden n. Suriname; *Jan Veenhoven Jr.*, R. Nip, naar Konstantinopel, en *Teelkina Meinskina*, W. de Haan, naar Napels.

VLIE. Gearriveerd 6 dec. *Johanna Petronella*, Visser, van Hull, en *Willem I* (st.) van Stettin, laatst v. Ystad; — 7 dito vier of vijf scheepen, de namen bij het vertrek der post onbekend; de w. Z. Z. O.

ZOLTKAMP 7 dec. Gearriveerd *Jonge Gerrit*, Hazewinkel, van Londen, en *Eelbrandina*, Atzema, van Sunderland. — Vertrokken *Karsina*, Waterborg, naar Ipswich.

VLISSINGEN 7 dec. Gearriveerd voor België *Herstelling*, Bossinga, en *Gebroeders*, Loodijzen, beiden van Riga, en *Catharina*, Thaden, van Gothenburg. — Vertrokken *Jonge Walrave*, Gnodde, (van Antwerpen) naar Mogador.

Buitenland.

Aangekomen:

TAFELBAAI (Kaap de Goede Hoop) 19 oct. *Henriette*, van der Veen, Rotterdam; zou naar de Algoabaai vertrekken.

ST. HELENA 29 oct. *Cornelia*, Witt, Batavia (is 30 dito naar Amsterdam gezeild); — 30 oct. *Aalborg*, Folkman, Soerabaija naar Falmouth (heeft de reis voortgezet); — 31 oct. *Stad Assen*, Haverbult, Batavia (is 1 nov. naar Amsterdam gezeild).

TARRAGONA 23 nov. *Gezina*, Bekkering, Barcelona.

GREENOCK 7 dec. *Vier Gebroeders*, wijlen Haken, Moulmein.

EXMOUTH 7 dec. *Boreas*, de Boer, Harlingen.

Bij WIGHT 7 dec. *Frouwina* (sch.), Oostzee n. Bordeaux.

PORTSMOUTH 7 dec. *Java Koerier*, de Weerd, Batavia, laatst van Plymouth, n. Amsterdam; *Joanna*, Hazewinkel, Riga n. Oporto.

Bij de SINGELS 7 dec. *Jacomina*, Potjer, Havanna n. Hamburg.

GRAVESEND 7 dec. *Vier Gebroeders*, de Boer, Delfzijl; *Vier Gezusters*, Butter, Engelholm; *Cornelius Dasse Victor*, Borgman, en *Prudence*, Hazewinkel, beiden Stettin; *Noordstar*, Mool, Rostock; *Fennechina Hendrika*, Groenewold, St. Petersburg.

HULL 8 dec. *Maria*, van der Star, Rostock.

SHIELDS 7 dec. *George*, Lesstuyver, Londen.

NORDEN 3 dec. *Annette*, Buss, Amsterdam.

HAMBURG 6 dec. *Thetis*, Bakker, Triest; — 7 dito *Roelfina Roelina*, Lula, Swansea.

KOPENHAGEN 6 dec. *Urania* (st.), Pillau naar Amsterdam; *Provincie Drenthe*, Beekman, Memel (heeft order voor Hull bekomen).

In de SOND 5 dec. *Westerwolde*, Lutter, Memel naar Harlingen; *Johanna Maria*, Schummelketel, Dantzig naar Londen; *Oncko & Johan*, van Groenenberg, Riga naar .....; de wind W. Z. W.

RENDSBURG 3 dec. *Jantina Roelfina*, Kremer, Stralsund naar Buxtehude; *Vrouw Aukje*, Hamstra, Leeuwarden n. Aarhuus; *Twee Gezusters*, Drewes, Dokkum naar Sonderburg; — 4 dec. *Agatha Geertruida*, Potjewijd, Koningsbergen naar Buxtehude.

Vertrokken:

RIO-GRANDE vóór 18 oct. *Monnikendam*, wijlen Filk, Falmouth.

TRIEST 3 dec. *Maria Cornelia*, Brinkerink, Bahia.

PAIMBOEUF 5 dec. *Johanna*, Kranenborg, Schiedam.

QUEENSTOWN 6 dec. *Brandenburg*, Dethmers, Exeter.

WATERFORD 5 december *Queen of the Usk*, Scantlebury, (van Liverpool) Dordrecht.

BREMERHAVEN 5 dec. *Vrouw Reina*, Kruisinga, Groningen.

SWINEMUNDE 4 dec. *Triton*, Nagel, Newcastle.

STETTIN 4 dec. *Jacobina*, Legger, en *Livorno Packet*, Melenberg, beiden Liverpool; *Diana*, Fijn, Nantes; *Dankbaarheid*, Valk, Engeland; *Annegina*, Emmelkamp, en *Vrouw Margrietha*, Groenewold, beiden Kopenhagen.

Uitgeklaard:

STOCKHOLM 27 nov. *Coert Cornelis*, Klontje, Frankrijk.

GOTHENBURG 1 dec. *Twee Gebroeders*, Butter, Holland.

In lading:

BUENOS-AYRES 25 oct. *Argo*, Scherpbier, *Ida Maria de Raath*, de Boer, en *Abeona*, van der Valk, alle drie Antwerpen.

HAVANNA 14 nov. *Cuba Packet* (st.), Harken, en *Zuiderzee*, de Jong, beiden Amsterdam.

VENETIE 3 dec. *Elizabeth*, Mool, Rotterdam; *Orion*, Huges, Londen; *Juffer Esse Mensinga*, Bragt, Liverpool; *Barend Bulsing*, de Vries, Glasgow; *Petrus Jacobus*, de Jonge, Amsterdam.

LONDEN 8 dec. *Drie Zusters*, Dijkstra, Amsterdam.

DOUVRES 7 dec. Het Noordsche sloepschip *Maria*, kapit. Berg, van Gothenburg naar Hull, is den 26 nov. op het Scawrif gestrand en gezonken, doch het volk gered door het Ned. schip *Herman Albert*, kapit. Potjewijd, van Stettin n. St. Nazaire, en heden alhier aangebragt.

Het Ned. kofschip *Elsina*, kapit. Mulder, van St. Petersburg naar Berwick, te ELSENEUR binnen, heeft den 6 december na volbragte reparatie de reis voortgezet.

Gepraaid:

Den 29 october, op 14 gr. 50 min. ZB. en 29 gr. 35 min. WL., *Maria Elise*, M. van der Putte, van Gothenburg naar Australië.

[Kapit. E. H. D. Maass, voerende het Mecklenburger barkschip *Erwin*, laatst van New-York te Hellevoetsluis binnen, rapporteert den 2 nov. jl., op 23 gr. WL., gepraaid te hebben het paketschip *Donau*.

Den 19 nov., op 29 graden NB. en 16 gr. WL., een Ned. schip, toonende Rotterdamsche collegievlag met n.° 17 [*Whampoa*, D. Van der Hoff, van Vlissingen n. Batavia].

CARGALIJSTEN.

Rotterdam.

BALTIMORE, Eduard, H. Wietjng. — 6 v. Tabak, P. J. van der Schrieck en Co.; 25 v. dito, Koning en Co.; 25 v. dito, Kreglinger en Co.; 50 v. dito, G. van Rossem en Co.; 25 v. dito, E. C. Ruys; 25 v. dito, Joh. Ooms Ez. en Co.; 15 v. dito, Minderop en Zn.; 35 v. dito, F. J. Beijer en Zn.; 490 Duigen, Joh. de Kuyper en Zn.; 321 v. Tabak, 162 v. Stelen, 599 zakk. Schors, 2 k. Pennen en 18,600 Duigen, Böninger, Franck en Co., te Amsterdam.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam.

BATAVIA en SAMARANG, het Ned. Barkschip *Joan*, gezagvoerder *C. La Seur*, met uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.*, of bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*, alhier, en *de Coningh en Co.*, te Amsterdam.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Industrie*, kapit. *H. P. H. Puister*, om binnen veertien dagen te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

GIBRALTAR, het Nederl. Schip *Dankbaarheid*, kapit. *A. Kosterd*. Adres bij *Seeuwen en Co.*

LIVORNO, het Nederlandsch Kofschip *Alberdina*, kapitein *B. J. Deddes*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

MALTHA en PALERMO, het Nederl. Schip *Pomona*, kapitein *C. v. d. Sloot*. Adres bij *Seeuwen en Co.*

VALPARAISO, het extra snelzeilend Mecklenburger Barkschip *Ernte*, kapitein *H. Ohlrich*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen.

LISSABON, het Ned. Hoekerschip *de Jonge Wouter*, kapitein *M. Kwakkelstein*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BEURSBERIGTEN.

MADRID den 8 December.

Spanje 1½ pc. 31. 45; dito 3 pc. 43. 90.

PARIJS den 9 December.

Frankrijk 3 pc. 73. 35. Spanje 1½ pc. 30⅜, dito Binnenl. 3 pc. 43¼.

LONDEN den 9 December.

De Geconsolideerden 3 pc. 96⅞ a ⅞. Spanje 1½ pc. 30¾ a 31, dito Buitenl. 3 pc. 47 a ½, dito Cert. 6 a ½, dito Amort. 10 a 11. Venezuela 4½ pc. 42 a ½, dito Uitgest. 15⅜ a 16. Ecuador 1 pc. 16¾ a 17. Illinois Shares 70 a 72, dito Bonds 80 a 81.

WEENEN den 9 December.

Oostenrijk Nationale Metalliek 5 pc. 86. 10, dito Metalliek 5 pc. 85. 40. Wissel Londen *f* 10. 19.

ANTWERPEN den 9 December.

Spanje 1½ pc. 29⅞, dito Binnenl. 3 pc. 42½. Metalliek 5 pc. 82½, dito Nationale 5 pc. 82⅜.

AMSTERDAM den 9 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	63 13/16	64	
» dito dito	3	»	75¼	75 5/16	75¼
» dito dito	4	»	97⅜	97½	97⅜
» Amort.-Syndicaat	3½	»	92⅜		
» Handel-Maatschappij	4½	»	141⅜		
» O. I. Leening	4	»	97 13/16		
» Aand. Holl.-Spoorweg					
» Rijn-Spoorweg	4½	»			
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE, Cert. bij *Rothschild*	2½	»			
FRANKR., Certificaten	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1½	»	30¼	30 5/16	30¼
» dito	3	»	46	46 3/16	
» Binnenl. a *f* 6000	3	»	42 3/16	42 5/16	42¼
» Amortisable Schuld	....				
» Bewijzen van Coupons	....		6¼		
PORTUG., Oblig.	3	pCt.	47¼	47 5/16	47¼
» dito 1856/57	3	»	45 13/16	45¾	
» dito Uitg.					
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	106¼	106⅜	
» dito dito 1828/29	5	»			
» Cert. dito 1831/33	6	»	91¾		
» dito dito 1840	4	»	86	86 3/16	
» dito bij *Stieglitz*	4	»			
» dito » dito Nieuwe	5	»			
» dito » dito 1855 dito	5	»	102 3/16	102⅜	
» dito te Londen	4½	»	99		
» dito van Assign.	6	»	66¼		
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500	....	*f*			
» Obligatien	4	pCt.	82¼		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall. Oude	5	»	78¼	78 5/16	78 5/16
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87¼	87¼	87¼
» dito Nation. Metalliek	5	»	78 3/16	78⅜	78⅜
» dito Metalliek	2½	»	39 3/16	39⅜	39⅜
» Weener Aand. fl. 250	4	» *f*	337	338	
BRAZILIE, 1824, £ 100	5	»	99⅜		
EQUADOR, £ 100	1	»	16⅜		
» Onbepaalde	1	»	16 3/16		
VENEZ., Oblig.	5	»	40 13/16	40 13/16	
» Uitgest.	2½	»	15¼		
GRANADA, Oblig.	3½	»	20¼	20 5/16	
» Uitgestelde			5 13/16		
MEXICO, Oblig.	3	»	18⅜		
» dito, Onbepaalde	3	»			
ILLINOIS,	7	»	84¾		

Nederl. Bank, 4 pc., 170. Handel-Maatsch. 141⅜ cont. Rusland, Cert. Adm. te Hamburg, 5 pc., 99. idem te Londen, 5 pc., 101¾, id. Spoorw. Aand., 5 pc., 80½ a 81, gebl. 80¾; dito volgefourn. *f* 244½ a 245. Pruiss. Aand., 3½ pc., 208½. Weener Bankactien *f* 1112. Brazilie 1843, £ 100. 5 pc., 99½. Peru Celdt. 1854, 4½ pc., 89½, dito Fransche 76. Philadelphia, bij *Hope en Co.*, Lr. B., *f* 880.

Beleening 2½ pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 3½ pc.

Hollandsche fondsen aangeboden; voor de meeste vreemde was de stemming vast, vooral was dit het geval met Russische, Spaansche Oostenrijksche en Poolsche, waarvoor iets hoogeren prijs was te bedingen.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63 13/16 a 64. Spanje, 1½ pc., 30¼, dito Binnenl., 3 pc., 42¼ a 5/16. Oostenrijk, Metalliek 5 pc., 78 5/16; dito Nationale, 5 pc., 78⅜.

ROTTERDAM den 9 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	64		
» » »	4	»	98		
SPANJE, Oblig. 3 nu	1½	»	30¼	30 5/16	30¼
» Binnenlandsche a 6/m	3	»	42 3/16	42¼	
» Cert. Coupons			6 5/16		
PORTUGAL, Obl. te Londen 1853	3	»	47 5/16		
» » » » 1856/57	3	»	45¾		
RUSLAND, Cert. bij *Stieglitz*, 1855	5	»	102¼		
» Spoorweg Aand.	*f*		80¼		
» Spoorw. Aand. volgef.	*f*		244¾	245¼	244¾
POLEN, Aand. fl. 500	*f*		158		
OOSTENRIJK, Oude	5	»	78	78 5/16	78 5/16
» Nieuwe Rente Amst.	5	»	87¼		
» Nationale	5	»	78¼	78 3/16	78¼
» Aand. fl. 250 1854	*f*		337		
ECUADOR, Onbepaalde	1	»	16⅜	16 7/16	16⅜
ILLINOIS,	7	»	84¾		

Met eenigen handel was de markt voor de meeste fondsen in vaste stemming.

Laatste prijzen ten 3 ure: Portugal 1856/57, 3 pc., 45⅞. Oostenr. Metalliek Nationale 5 pc., 78 3/16 a 78¼, gebl. 78 3/16, dito Prioriteits Loten *f* 117.

WISSELKOERS.

ROTTERDAM den 9 December.

Londen	3/m. *f* 11.62½		Hamburg..	3/m. *f* 34 13/16	
	2/m. - 11.65			2/m. - 34 13/16	
	1/m. - — —			kort - 35 3/16	
	kort - 11.75		St. Petersb.	2/m. -170	
Parijs..	3/m. - 55⅛		Frankf.a/M	6/w. - 99½	
	2/m. - 55 13/16		Augsburg..	6/w. - 35¼	
	1/m. -		Weenen....	6/w. 112½	
	kort - 56⅛		Triest......	6/w. 112½	
Bord...	2/m. - 55 7/16		Livorno....	2/m. - 39½	
	kort - 55⅞		Genua	2/m. - 45⅛	
	3/m. - 34 13/16		Napels	2/m. - 80½	
			Antwerpen,	kort 1½ pc. V.	
			Disconto ...	3½ en 4 pc.	

AMSTERDAM den 9 December.

Londen ..	2 m. *f* 11.67½	geld.	Frankfort..	6 w. *f* 99	geld.
	zigt - 11.75	»	Petersburg	3 m. - 171	»
	3 m. -	»	Genua.....	2 » - 45⅛	»
Parijs.....	2 » - 55⅜	»	Livorno...	2 » - 39½	»
	zigt - 56¼	pap.	Napels.....	2 » - 80	»
	3 m. —	geld.	Madrid....	3 » - 238	»
Bordeaux	2 » - 55⅜	»	Cadix......	3 » - 240	»
	½ » - 55⅞	»	Sevilië.....	3 » - 237	»
Hamburg	2 » - 34 13/16	»	Bilbao.....	3 » - 237	»
	zigt - 35 3/16	»	Lissabon...	3 » - 41	»
Weenen....	6 w. -112½	»	Porto	3 » - 41	»
Augsburg........	- 35¼	»	Rotterdam	- ⅛	»

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM den 9 December.

GRANEN. Tarwe 165 ℔ Jar. Bovenl. Ris *f* 305; 162 ℔ N. dito dito *f* 245; 165 ℔ N. dito dito *f* 295. Lijnzaad 113, 114 ℔ Odessa *f* 330; 152 ℔ Pruiss. *f* 203.

SCHIEDAM den 9 December.

MOUTWIJN .... per Ned. vat zonder fust	*f* 13. 25	zonder de belasting.
JENEVER .... » » » » »	- 18. 75	
AMST. PROEF .... » » » » »	- 20. —	
SPOELING per Ketel	- 1. 60.	

DELFT den 9 December.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest *f* 44 a *f* 52.

GRONINGEN den 9 December.

GRANEN enz. Gebrek aan schepen bleef heden nog weer in erge mate voortduren en hoezeer nu de aanvoer minder groot was dan de vorige week gaf het toch beperking in de omzetting. Van Tarwe was niet veel ter veil en ontbraken vooral de beste soorten, waarvoor goed de vorige prijzen te bedingen waren: 127 a 130 ℔ Jarige Roode *f* 7. 70, *f* 7. 90 a *f* 8. 10, *f* 8. 30; 127 a 130 ℔ N. Ommel. dito *f* 7. 10, *f* 7. 25 a *f* 7. 50, *f* 7. 65; 127 a 130 ℔ N. Oldamm. dito *f* 6. 90, *f* 7 a *f* 7. 30, *f* 7. 40; 128, 129 ℔ Ommel. Witte *f* 7. 60. Rogge meer gevraagd en hooger verkocht: 120 a 123 ℔ N. *f* 5. 70, *f* 5. 80 a *f* 6, *f* 6. 10; 123 ℔ Jar. Pruiss. *f* 6. 20 geboden. Boekweit minder ter veil en 10 c. verhoogd: 113 ℔ Grijze Zand *f* 4. 90, *f* 4. 95; 113 a 116 ℔ Zwarte dito *f* 4. 70 a *f* 5. 10. Gerst tot eene verlaging van 10 c. op de Oldammer en 5 c. op de Ommelander coulant opgeruimd: 103 a 107 ℔ Oldamm. Winter *f* 4. 55, *f* 4. 60 a *f* 4. 85, *f* 4. 90; 101 a 105 ℔ Ommel. dito *f* 4. 40 a *f* 4. 70; 99 a 103 ℔ Zomer *f* 4. 15 a *f* 4. 45; 107 ℔ Knobbe *f* 4. 75. Haver in alle soorten iets verlaagd, de Dikke 15, de Witte Voer 10 en de Zwarte 5 c.: 78, 82 a 85 ℔ Dikke Brouw *f* 3. 60, *f* 3. 65, *f* 3. 80, *f* 3. 85, *f* 4 a *f* 4. 05; 62, 65 a 68 ℔ Witte Voer *f* 2. 40, *f* 2. 50, *f* 2. 70, *f* 2. 80 a *f* 3, *f* 3. 10; 68, 72 a 75 ℔ Zwarte dito *f* 2. 80, *f* 3. 10 a *f* 3. 40. Paardenboonen weder minder begeerd, de beste zijn van *f* 6. 60 tot *f* 6. 75 verkocht. Gort tot vorige prijzen: Grove *f* 8 a *f* 8. 30, puik *f* 8. 60 a *f* 8. 80 en Parel per 100 Ned. ℔ *f* 10. 90 a *f* 16. Koolzaad nog al iets in omgegaan, Oostvriesch in goede kwal. tot *f* 13. 90 en *f* 1[illegible] bij partij verkocht. Raapolie *f* 43 a *f* 43. 25, bij gerijven *f* 43. 50. Lijnolie *f* 30 a *f* 31. Raapkoek. *f* 100 a *f* 102 en Lijnkoek. *f* 13 a *f* 14.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM den 9 December.

TABAK. De heden alhier gehouden veilingen van Java zijn als volgt afgeloopen: 2800 p., hoofdmerk Cuba, verkocht van 19 a 99 c., dooreen 47½ c.; 1237 p. Java Malang, PA en TW, verk. van 18 a 31½ c., dooreen 23 c.; 323 p. Java Malang (partic. aanpl.), verk. van 14 a 38 c., dooreen 21 c.; 2027 p. Java, GG, verk. van 20½ a 138 c., dooreen ruim 66½ c.; 2049 p. Java, DMVO, waarvan 979 p. verk. van 15 a 118 c., dooreen ca. 31 c. en 1070 p. opgehouden van 21 tot 71 c.

ROZIJN. Men verneemt de afdoening van ca. 900/1 en 600/2 k. Muscadel uit de eerste hand.

PALMOLIE. Heden zijn 100,000 Ned. ℔ 1ste kwal. tot geheimen prijs afgedaan.

LONDEN den 7 December.

SUIKER. De markt is zeer kalm en van W.-Ind. soorten vonden 461 v. nemers tot vorige prijzen. Uit de hand zijn nog afgedaan 1000 b. Mauritius tot 41/ a 41/6 en 100 k. Havanna tot 42/6. Geraffineerd met meer handel maar tot lagere prijzen; bruine Lump 52/6. — RUM vast; 50 pijpen Jamaica bedongen 3/8 a 4/. — KOFFIJ stil. Eene gedeeltelijke lading van 942 b. Port au Prince vond nemers tot 46/3. — CACAO. Trinidad 2/ lager. — THEE. De veilingen zijn heden begonnen; van 16/m. coll. zijn 5500 verkocht ord. Congo 11 d. — RIJST stil en zonder handel. — PEPER. Voor goede Penang betaalde men 3⅝ en voor Singapore 3⅜. — VRUCHTEN zeer stil. Val. Rozijn 36/ a 38/. — KATOEN flaauw. — SALPETER stil. — KOOLZAAD. Eenige partijtjes Calcutta zijn verkocht tot 54/. — METALEN. Schotsch IJzer vast a 54/6. Zink zonder handel. Banca-Tin vast 125/. — OLIEN. Lijn- vast 29/6, te Hull 28/9. Raap- onveranderd. Palm kalm 41/ a 41/6. Terpentijn flaauw; tot 39/ voor Amerika en 38/ voor Engelsche zijn verkoopers. — TALK. De markt is stil en er gaat weinig om. Men noteert Stadstalk 51/, PYC disp. 50/9, Dec. 50/3, Jan/Maart 50/6, Maart 51/3, April en Junij 50/.

Den 8 December.

GRAANMARKT. Voor binnenlandsche Tarwe was weinig vraag bij onveranderde prijzen; buitenlandsche als voren. Voor Meel bestond weinig kooplust. Gerst prijshoudend. Erwten en Boonen flaauw. Haver gold de prijzen van laatstl. maandag. Lijnzaad en Raapzaad als voren. — Van den 6 tot den 7 dezer werden ingevoerd 680 q. binnenl. en 2820 q. buitenl. Tarwe, 2240 q. binnenl. en 8410 q. buitenlandsche Gerst, 8030 q. binnenl. en 5560 q. buitenl. Haver en 690 z. binnenl. en 700 z. buitenl. Meel.

LIVERPOOL den 6 December.

SUIKER. De markt is zeer verlaten en er zijn slechts verkocht 50 v. Demerara a 40/ en 700 b. Maccio a 24/6. — KOFFIJ. 225 b. Rio bedongen 45/. — JUTE. Wij vernemen den verkoop van 1750 b. tot £ 15 a £ 17. 6. — SAGO. 100 z. Sagomeel vonden nemers tot 1[illegible] en 1000 b. dito op levering tot 15/. — VERWHOUT. Voor 160 ton Jamaica Campêche betaalde men £ 3. 15/ a 17/6.

Den 7 December.

KATOEN. De markt is kalm en er zijn slechts 5000 b. afgedaan.

ANTWERPEN den 8 December.

KOFFIJ. Behalve eenige kleine zaakjes voor cons. ging er niets om. — GRANEN. De markt was kalm en de prijzen zijn onveranderd. Voor eene partij Odessa Rogge betaalde men *f* 8½ en voor Berdiansky Lijnzaad *f* 13½. — Van HARST vonden 100 vaatjes bij Amerik. nemers. — OLIJFOLIE. 10 fusten Malaga bedongen fr. 11[illegible]

HAVRE den 6 December.

KATOEN. De markt is weinig veranderd, voor goed op levering blijft steeds vraag. Er zijn heden 580 b. disp. afgedaan tot fr. 10[illegible] voor bas New-Orleans. — KOFFIJ blijft gevraagd, 1400 b. disp. Rio zijn tot geb. prijs gedaan, 50 b. Haiti tot fr. 65 en 60 b. Padang tot fr. 127. — RIJST. 64 tiersjes Carolina zijn heden in veiling verkocht tot fr. 12. 75 a 16. 25. — Van WOL bedongen 50 b. Spaansche fr. 2. 45. — CURCUMA. C.a 1000 b. Java vonden nemers tot fr. 17. — Van VERWHOUT zijn slechts verkocht 10 ton Haiti Campêche tot fr. 6.

HAMBURG den 8 December.

KOFFIJ stil. — GRAANMARKT onveranderd en stil. — RAAPOLIE loco en op Dec. 28. 10, op Mei 28 8.

ADVERTENTIEN.

Voor de deelneming, zoo ruimschoots ons bewezen bij het overlijden van onzen geliefden Zoon, betuigen wij, ook namens onze Kinderen, den hartelijksten dank.

J. WIECK.
M. P. WIECK,
MEERENS.

Rotterdam
8 *December* 1858.

*\ De ONTVANGER der **Gemeente *Rotterdam*** informeert de belanghebbenden, dat op den 7 December 1858, ten overstaan der Commissie voor de Plaatselijke Finantien, voor dezen jare 1858 zijn **UITGELOOT** de volgende Nommers van de eerste reeks Schuldbekentenissen der Leening, rentende 4 pCt., goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 23 September 1847, n.° 77, als: **N.s 36, 39, 40 en 51**, elk groot *f* 1000, en alzoo te zamen een Kapitaal van *f* 4000, en dat tot Aflossing der genoemde Schuldbekentenissen, tegen intrekking derzelve aan den voet geteekend: *Voldaan voor Kapitaal en Interest*, en overlegging van alle de daarbij nog behoorende Coupons, alsmede tot Betaling der Coupons betaalbaar 1 Januarij 1859 of vroeger, ten zijnen Kantore zal worden gevaceerd, te beginnen met Maandag den 3 Januarij 1859, Zaturdag, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, van des morgens 10 tot des namiddags 1 ure.

Rotterdam
den 8 *December* 1858. VAN TEYLINGEN.

Nederlandsche HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Overeenkomstig Art. 3 van het Plan en de Voorwaarden der Leening, groot ***f* 5,000,000,** zal van den 13 tot en met den 31 December aanstaande, op alle werkdagen van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, ten Kantore der Directie worden gevaceerd tot de **INWISSELING** van de uitgegeven **RECEPISSEN** der voorschreven Leening tegen **Schuldbekentenissen** groot *f* 1000 met de daarbij behoorende stellen Coupons.

De Houders der Recepissen worden verzocht twee dagen vóór de aanbieding derzelve ter verwisseling daarvan, door hen ingevulde en geteekende Nommerlijsten ten Kantore der Maatschappij in te leveren, welke Lijsten kosteloos aldaar verkrijgbaar zijn.

Amsterdam 1 *December* 1858.

Te ROTTERDAM, bij
ARRENBERG & VAN REYN.